

SU KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Maksat, Kapsam, Tanımlar, Genel Hükümler, İlkeler

Maksat ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun maksadı, devletin hüküm ve tasarrufunda olan su kaynaklarının sürdürülebilir şekilde korunması, kullanılması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi, su ile ilgili bilgilerin toplanması, izlenmesi, havza esasında inceleme ve planlamalarının hazırlanması, kullanım önceliklerinin belirlenerek ve daha önce devlet kuruluşları tarafından veya halk tarafından devletin izniyle yapılmış su kullanan tesislerin su haklarının göz önüne alınarak, tahsislerinin tek merciden yapılmasını içeren, su yönetiminde in etkin lık ve katılım ıcı bir yaklaşımla geliştirilmesini sağlamaktır-

(2) Bu Kanun, jeotermal sular ve denizler hariç, kıyı suları dâhil olmak üzere yüzeysel, ve yeraltı su kaynakları ile alakalı bütün hususları ve doğal mineralli suların tahsisi ile tahsise dair denetim hususlarını kapsar. [Doğal mineralli sular MTA ve dolayısıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının tasarrufu altında olması]

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Alıcı ortam: Atıksuların doğrudan boşaltıldığı veya dolaylı olarak karıştığı göl, akarsu ve kıyı suları ile yeraltı suyu kütlelerini,

b) Alt havza: Havzanın sularını denize boşaltan nehre bağlı yan kollar veya akarsuyu besleyen göller için su toplama alanını,

c) Asgari su akışı: Bir akarsu kesitinde ekolojik ihtiyaçlar ile su kullanımlarının sürdürülebilirliğini sağlamak üzere bulunması gereken ve her su kaynağı için ilmi çalışmalarla belirlenmiş en az su debisini,

ç) Atıksu: Evsel, sanayi, zirai-tarımsal veya başka bir maksatla kullanımdan dolayı kirlenmiş olan veya özellikleri kısmen ya da tamamen değişmiş olan suyu,

d) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,

e) Çevresel hedef: Bir su kütesinin kimyasal, fiziko kimyasal, ekolojik, hidromorfolojik ve miktar açısından ulaşabileceği iyi ekolojik ve kimyasal su durumunu, [tanım çok karışık. İyi su durumu nedir? Bir su kütlesi iyi su durumu özelliğini taşımayabilir, ancak tüm özellikleri ile kendine ait bir akuatik yaşamı barındırabilir-ıslak alanlar, bataklıklar]

f) Çevresel kalite standardı: Belirli bir kirleticinin veya kirletici grubunun suda, çökeltide ya da su ortamında bulunan bitki ve hayvanlarda, insan sağlığı ve çevreyi korumak için aşmaması gereken konsantrasyonunu,

g) Doğal mineralli su: Yerkabuğunun farklı derinliklerinde, uygun jeolojik şartlarda tabii olarak meydana gelen bir veya daha fazla kaynaktan yeryüzüne çıkan veya çıkartılan, mineral muhtevası ve diğer bileşenleri ile tanımlanan, toplam mineral muhtevası 1000 mg/L ve daha yüksek olan; tedavi, şifa amaçlarıyla da kullanılan içmece suyu, şifalı su ve benzeri

adlarla anılan soğuk ve sıcak doğal suları, [Bu madde kanun kapsamından çıkarılmalı. MTA ve dolayısıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevi olmalı.]

ğ) Emniyetli yeraltısuyu işletme rezervi: Belirlenen Yeraltısuyu rezervine zarar vermeden uzun periyotta çekilebilecek su miktarını,

h) Geçiş suları: Nehir ağızları civarındaki kıyı sularına yakın olmaları, ancak aynı zamanda tatlı su akımlarından önemli ölçüde etkilenmeleri sebebiyle kısmen tuzlu olma özelliğine sahip yerüstü suyu kütlelerini,

ı) Havza: Nehir havzalarında su ayırım çizgisinden denize aktığı noktaya daki alan ile komşu kapalı havzalardan beslendiği belirlenen alanların toplamı(karstik bölgelerdeki havza alanı, yağış alanı ile kapalı havzalardan beslenme alanlarının toplamı olarak göz önüne alınmalıdır), kapalı havzalarda ise suyun toplandığı nihai noktaya göre suyun toplanma alanını,

i) Havza yönetim planı: Bir havzadaki su kaynakların ~~ına~~ ve su kaynaklarına bağlı canlı hayatının korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak üzere, su kaynakları için sürdürülebilir bir koruma-kullanma dengesi gözetilerek hazırlanan planı,

j) Havza su tahsis planı: Bir veya birden çok havzadaki su kaynaklarının içme – kullanma, tabii-doğal hayatı koruma, zirai-tarımsal sulama, enerji, sanayi, ticaret, turizm, taşıma, ulaşım, rekreasyon, projeye dayalı su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı, su yapılarını koruma maksatlarına göre havza yönetim planına uygun olarak dağıtımını,

k) İyi su durumu: Bir su kütlelerinin ekolojik, kimyasal veya miktar açısından içilebilir, yüzülebilir ve su canlılarının yaşamasına imkan veren kalite seviyesi ve miktar durumunu, [“yüzülebilir” yerine “kullanılabilir” tercih edilmeli. Her türlü suda yüzülebilir ancak yemek yapımında ve temizlikte kullanılamaz.]

l) Kaynak suyu: Tabii-Doğal şartlarda yeryüzüne çıkan suları,

m) Kıyı suları: Kıyı çizgisinden ~~itibaren 1852 metre deniz tarafındaki suyu~~ bir deniz mili (1852 m) uzaklığa kadar denizde çıkan karasal sular,

n) Koruma bölgesi: Koruma altına alınan su kaynakları ile suya bağlı özel-yöreye özel canlı tür veya türleri ile bunların üreme veya yaşama alanlarını,

o) ~~Münferit~~ Tekil su tahsisi: Herhangi bir su kaynağından belirli bir kurum, kuruluş veya şahsa verilen su kullanım iznini,

ö) Sınır aşan sular: Birden fazla ülke toprağın ~~dan akan suyu~~ kat eden akarsuyu,

p) Sınır oluşturan sular: İki veya daha çok ülkeyi arasındaki Devlet hudut hattını teşkil eden akarsuları ~~birbirinden ayıran suları~~,

r) Su durumu: Bir su kütlelerinin ekolojik, kimyasal veya miktar durumuna ilişkin su özelliklerini,

s) Su kaynağı: ~~Yeraltı sularını ve yüzeysel~~ Yüzeysel sular ve yeraltı suları,

ş) Su kütlesi: Kendi içinde bütünlük arz eden ve yönetime esas alınan su kaynağının tamamını veya bir bölümünü, [açıklığa kavuşturulmalı]

t) Su tahsis sicili: Herhangi bir su kaynağından belirli kurum, kuruluş veya şahıslara verilen izin kayıtlarını ihtiva eden sicili,

u) Su yapıları: Su kaynaklarından faydalanmak ve zararlarını önlemek maksadıyla yapılan her türlü yapı ile bunların tamamlayıcı tesislerini,

ü) Ulusal su planı: Ulusal su politikasının ana unsurlarını ihtiva eden planı, [ulusal su politikası ve planı nedir, nerede tanımlanıyor ?]

v) Yeraltı suyu: Yeraltında bulunan durgun veya hareket halindeki suları

y) Yüzeysel su: Kaynak suyu, ~~menba~~-çay, dere, nehir, ırmak, tabii ve suni göller ile geçiş ve kıyı sularını, [kaynak suyu ve menba suyu aynı anlama gelmiyor mu?]

z) Yetkili idare: Kanunlarla kendisine su kaynakları ve kıyı suları ile alakalı görev ve yetki ihdas edilmiş kurum ve kuruluşları,

aa)Yönetim hizmetleri: Kaynakların tespitini, ölçümünü, korunmasını, izlenmesini, projelendirilmesini, iyileştirilmesini, geliştirilmesini, tahsislerin takibini, denetlenmesini,

bedellerin toplanmasını ve ilgili kurumlara dağıtımını,

ifade eder.

Genel hükümler

MADDE 3- (1) Su kaynakları, ilgili üzerinde bulunduğu ~~arz'ın malik ve zilyedinden arazinin(taşınmazın) sahip ve kullancısından~~ bağımsız olarak Devlet'in hüküm ve tasarrufu altındadır.

(2) Su kaynakları, arazinin bütünleyici parçası değildir. Bir taşınmaza ~~maliksahip~~ ve/veya ~~zilyed-kullanıcı~~ olmak, taşınmazın altında, üstünde veya civarındaki su kaynakları üzerinde ~~aynimal olarak~~ bir hak ~~tesis etmezolusturmaz~~. Ancak, su kaynaklarının bulunduğu arazinin ~~maliksahip~~ veya ~~zilyedininkullancısının~~, su kaynakları üzerinde; bu taşınmaz için ihtiyacı kadar sudan öncelikle faydalanma hakkı vardır.

İlkeler

MADDE 4- (1) Su kaynaklarının havza esasında sürdürülebilir bir şekilde korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve kullanılmasının sağlanmasında;

a) Bir havzanın su potansiyelinin öncelikle havzası içerisinde değerlendirilmesi,

b) Su kaynaklarının kamu yararına en uygun şekilde değerlendirilmesi,

c) Su kalitesini ve miktarını olumsuz yönde değiştirecek etkenlerin kaynağında bertarafı veya azaltılması,

ç) Su kaynaklarının sosyal, ekonomik ve ekolojik ihtiyaçlara en uygun şekilde kullanımının sağlanması, kirlenmeye karşı korunması ve kirlenmiş olan su kaynaklarının kalitesinin iyileştirilerek çevresel hedeflere ulaşılmaya çalışılması,

d) ~~Yüzey-Yüzeysel sular~~ ve yeraltı sularının iyi su durumuna ulaştırılması ve bu durumun korunması,

e) Suyun yönetim hizmetleri karşılığında ücretlendirilmesi,

f) Su temin maliyetlerinin kullanan, kirlilik önleme maliyetlerinin kirlüten tarafından ödenmesi,

esastır.

(2) Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve kullanılmasını ilgilendiren her türlü iş ve işlemlerde ulusal su planı ve havza yönetim planları dikkate alınır.

(3) Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve kullanımı için gerekli tedbirler Bakanlığın nezaretinde ilgili kurum ve kuruluşlarca alınır.

Faydalanma ve kullanmada öncelik sırası

MADDE 5- (1) Suyun miktarı, kalitesi, mahallinin özelliği, zaruri ihtiyaçlar ve şartları başka türlü bir çözüm yolu gerektirmedikçe su kaynaklarından faydalanma ve kullanma hakkının tesisinde aşağıdaki öncelik sırası uygulanır:

a) İçme ve kullanma ~~ve sanayi -maksatlı~~ su ihtiyaçları,

b) Tabii hayat için gerekli su ihtiyaçları, **[bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da devreye girebilir]**

c) ~~Zirai-Tarımsal~~ sulama suyu ihtiyaçları,

ç) Enerji ~~ve sanayi~~ suyu ihtiyaçları,

d) Ticaret, turizm, rekreasyon, projeye dayalı su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı, taşıma, ulaşım ile sair su ihtiyaçları.

(2) Öncelik sırasına göre birden fazla maksadın gerçekleşeceğinin mümkün görülmesi halinde, kaynağın birden fazla maksatla kullanılmasına izin verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Su Kaynaklarının Planlanması ve Geliştirilmesi, Korunması, İzleme ve Denetim, Su Yönetimi Yüksek Kurulu

Ulusal su planı

MADDE 6- (1) Bakanlık ~~ça tarafından~~, su kaynaklarının miktar ve kalite açısından mevcut ve gelecekteki durumu dikkate alınarak; sosyal, ekonomik ve ekolojik ihtiyaçları karşılayacak bir Ulusal Su Planı hazırlanır. Bu plan, Yüksek Planlama Kurulu kararı ile yürürlüğe girer ve ihtiyaç olması durumunda güncellenir.

Havza yönetim planı

MADDE 7- (1) Ulusal su planı ile uyumlu olacak şekilde, katılımcı bir yaklaşımla her havza için, suyun akılcı kullanımını ve çevresel hedefleri, bu hedeflere ulaşmak için kurak dönemlerde su yönetimini de dikkate alan tedbirler programını ihtiva eden havza yönetim planı bakanlık koordinasyonunda hazırlanır veya hazırlatılır. Havza yönetim planları bakanlık tarafından onaylanır. Ulusal su planı ve havza yönetim planlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında uyulacak usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir. **[Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı Su Yönetimi Genel müdürlüğü ile DSİ Genel Müdürlüğünün Havza Yönetim Planını hazırlamaktaki görevleri yönetmelikte açıkça belirtilmelidir. Aksi takdirde ileride görev karmaşası yaşanabilir.]**

(2) Havza yönetim planlarında belirtilen tedbirler ~~in~~ alınmasına rağmen tanımlanan hedeflere ulaşmanın, **sosyal**, teknik, ekonomik sebepler veya tabii afetler sebebiyle imkânsız olduğu durumlarda, gerekçeler dikkate alınarak plan hedefleri değiştirilebilir.

Taşkın kontrolü, taşkın yönetim planı

MADDE 8- (1) Taşkın sulara ilişkin olarak aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Her havza veya alt havza için muhtemel taşkınların oluşturacağı risk ve zararların belirlenmesi, önlenmesi ve planlanmasına yönelik taşkın yönetim planı Bakanlık tarafından hazırlanır veya hazırlatılır. **[Bakanlık yerine DSİ hazırlamalıdır]**

b) Kadastro çalışmaları sırasında taşınmazların tahdit, tespit ve tescilinde, taşkın kriterlerine uygun olarak dere yatak genişliği esas alınır. Tabii akışa imkan verecek şekilde dere yatakları tescil dışı bırakılır. **[Bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile koordinasyon sağlanacağı belirtilmelidir]**

c) Yerleşim yerlerinin imar planlarının hazırlanması esnasında taşkın yönetim planlarına uyulması mecburidir. **[Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan taşkın yönetim planlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verileceği belirtilmeli]**

ç) Akar ve kuru dere yataklarında mevcut ve yeni yapılacak olan tabii akışı değiştirecek veya taşkın akış kesitini etkileyebilecek bütün yapılar **ve malzeme temini için kullanılacak ocaklar** için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün izni alınır. **[Not: Dere yataklarından malzeme alımı akarsu akımının durumunu değiştirmektedir.]**

Su Kaynaklarının Korunması

MADDE 9- (1) Korunması gereken alanların belirlenerek koruma statüsü verilmesi ve bu alanlara özel çevresel hedeflerin belirlenmesi öncelikli olarak yapılır.

[Bu maddede Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile beraber yapılacak çalışmalara açıklık getirilmelidir. Ayrıca Turizm Bakanlığı ile ilgili olarak da SİT alanları yakınındaki su kaynaklarının korunması için de ne yapılacağı açıklanmalıdır.]

(2) Su kütlelerinde iyi su durumunun korunması için asgari su akışı sağlanır.

(3) Su yapılarının planlanmasında tabii hayatın devamlılığını sağlayıcı tedbirler alınır.

(4) İçme ve kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan su kaynaklarında uygulanabilir en **iyi-uygun** su arıtma teknolojisi kullanılarak insan sağlığı açısından içilebilir su elde edilmesine imkân sağlayacak su kalitesi sağlanır.

(5) İçme ve kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için, su kaynağının beslenme havzasında arazi kullanımı, izin verilemeyecek faaliyetler ve kirletici kaynaklarda alınacak tedbirlerin belirlenmesi için bakanlıkça gerekli çalışmalar yapılır.

(6) Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak maksadıyla çevresel hedefler ve çevresel kalite standartları bakanlıkça belirlenir. **[konu Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev kapsamına giriyor]**

(7) Atık suların alıcı ortam deşarj standartları ile ilgili düzenlemeler çevresel kalite standartları dikkate alınarak Bakanlıkça yapılır. **[(5), (6), (7) fıkraları Orman ve Su İşleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlıkları arasında yetki kargaşası oluşmasına yol açar.]**

(8) Jeotermal suların alıcı ortama deşarjında standartların+ sağlanması esas olup, bunun gerçekleştirilememesi durumunda ise DSİ tarafından uygun görülecek derinliğe reenjeksiyon yapılır. **[Bu iş MTA'nın ihtisas alanında. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını ilgilendiriyor.]**

Madde 1 (2) de "jeotermal sular ve denizler hariç" ibaresi yer almaktadır. Bu nedenle reenjeksiyon gerekiyorsa bu konu DSİ'nin görevi olmamalı. Bu alt madde çıkarılmalı

(9) Su yataklarında yapılacak her türlü fiziki düzenlemede tabii akış mecrasının ve canlı hayatın korunması için alınması gereken uygun tedbirleri proje bazında Bakanlık ilgili kurumları (DSİ) uygun tedbirler alınır alır.

(10) Göller, rezervuarlar ve yeraltı su kütlelerinden su çekilmesinde su kütle dengesinin bozulmaması sağlanır.

(11) Su kaynaklarının ve kıyı sularının kirlenmesine yol açan kirleticileri üretenler, kirlenmenin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak, yetkili idareler-mülki idare amirleri ise gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamakla mükelleftirler. [bu konu da Çevre ve Şehircilik Bakanlığını ilgilendiriyor]

(12) Termal ve jeotermal su kaynaklarının miktar ve kalite olarak korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için gerekli tedbirler -ilgili-yetkili idarece alınır veya aldırılır. [bu alt madde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri arasında olabilir. Bu alt madde çıkarılmalı]

(13) Mücbir sebepler ve beklenmeyen hallerde su kaynağının korunması için gerekli olan her türlü müdahale gecikmeksizin yetkili idare- DSİ tarafından yapılır veya yaptırılır. (DSİ yazılmazsa Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da karıştır)

(14) İhtiyaç olması ve potansiyelin de yeterli olması halinde havzalar arası su aktarımı yapılabilir. Bunun için DSİ'nin muvafakatı aranır.

İzleme, denetim, bilgi verme ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Su kaynaklarının ve doğal mineralli suların kullanım maksadına, çevre ve insan sağlığına uygun olarak yönetimi açısından deşarjlarda ve alıcı ortamda izleme ve denetim faaliyetleri, bakanlık (hangi bakanlık? DSİ olmalı) tarafından yapılır veya yaptırılır. [Mineralli sular Su Kanunu Kapsamına alınmamalı]

(2) Su kaynaklarının ve doğal mineralli suların tahsis maksatlarına ve şartlarına uygun olarak kullanılmasının temini için gerekli denetimler, DSİ tarafından yapılır veya yaptırılır; gereken yaptırımlar DSİ tarafından uygulanır. [Mineralli suların tahsisi ve kullanımı DSİ'nin görev kapsamına girmemeli]

(3) Su kaynaklarının -, doğal mineralli suların, nitelik ve nicelik bakımından korunmasına yönelik denetimler bakanlıkça, jeotermal suların korunmasına yönelik denetimler ilgili idarelerce- yapılır ve gerekli yaptırımlar uygulanır. [doğal mineralli sular ve jeotermal sularla ilgili hususlar Orman ve Su İşleri Bakanlığı görevi içinde olmamalı Madde 1 (2) ile de çelişkili oluyor]

(4) İnsani maksatlarla tüketilen suların kalitesinin insan sağlığına uygunluğu, yetkili idarece belirlenen kriterler çerçevesinde ilgili idare tarafından denetlenir ve gerekli yaptırımlar uygulanır.

(5) Bakanlıkça yapılacak denetimlere ait usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir; gerektiğinde denetleme yetkisi gerektiğinde; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne, il özel idarelerine, büyükşehir belediye başkanlıklarına devredilebilir. (Bakanlık ancak yetkili kuruluş kanalı ile denetim yapabilir)

(6) İlgililer (kim?), bakanlığın veya denetimle yetkili diğer mercilerin isteyecekleri bilgi ve belgeleri vermek, yetkililerin yaptıracağı analiz ve ölçümlerin giderlerini karşılamak, denetim esnasında her türlü kolaylığı göstermek zorundadırlar.

(7) İlgililer (kim?), su kaynaklarının kirliliğine sebep olabilecek faaliyetleri ile ilgili olarak, bilgi ve belgeleri talep edilmesi halinde bakanlığa veya yetkili denetim birimine vermek zorundadırlar.

[NOT: Madde 10'da ver alan hususlar büyük ölçüde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlerini kapsamaktadır. Orman ve Su İşleri Bakanlığının bu kanun taslağını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile tartışması gerekmektedir.]

Su yönetimi yüksek kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri

MADDE 11- (1) Suyun bütüncül havza yönetimi anlayışı çerçevesinde etkili yönetimi için üst düzeyde koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak üzere su yönetimi yüksek kurulu kurulmuştur. **[Bu madde karmaşa yaratacaktır. Kurul sadece teknisyenlerden oluşturulmalıdır. "Suyun bütüncül havza yönetimi" su kaynağının bütüncül(holistik) planlanması olması ile olanaklıdır. Türkiye'de hiçbir su havzasının hatta proje bazında bile bütüncül planlaması bulunmamaktadır. Holistik Planlama, bir nehir havzasında insan dahil yaşayan tüm canlı varlıkların (fauna ve flora) birbirleri ile ve buldukları çevre ortamı ile olan ilişkilerini de dikkate alarak yapılan planlamadır. Gerek havza bazında, gerekse tek bir projenin planlanmasında havzanın yaşam ortamına yapılacak etkilei inceleyen ve sonuçta canlılar arasında ilişkileri bozmayacak şekilde yapılan planlama, holistik yaklaşım(bütüncül planlama) olarak isimlendirilmektedir. Başka bir deyişle bir nehir havzasında gerçekleştirilecek bir su kaynağı projesinin diğer yaşam ortamlarına yapacağı etkileri başlangıçta inceleyip görebilmek ve projede gereken değişiklikleri işin başında yapabilmektir.]**

(2) Kurulun başkanı, Orman ve Su İşleri Bakanıdır. Kurul; Bilim Sanayi ve Teknoloji, Çevre ve Şehircilik, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gıda Tarım ve Hayvancılık, İçişleri, Kalkınma ve Sağlık ~~Bakanlarından~~ Bakanlıkları yetkilitemsilcilerinden oluşur. **[Yüksek Kurulun Bakanlar tarafından teşkil edilmesi yerine ilgili bakanlıkların yetkili teknik elemanları tarafından teşkil edilmesi daha doğru olabilir. Ayrıca Madde 6'da Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak olan Ulusal Su Planı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile yürürlüğe girer denilmektedir. Bu bakımdan Bakanların üyesi olduğu Su Yönetimi Yüksek Kurulu'nun teşkili de gereksiz olacak ve aşağıdaki maddelerin gerçekleşmesinde zaman kaybına neden olacaktır.]**

(3) Su yönetimi yüksek kurulu toplantılarına konuyla ilgili bakanlar ve kamu görevlileri ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin temsilcileri davet edilebilir.

(4) Su yönetimi yüksek kurulunun görev ve yetkileri şunlardır;

a) Sürdürülebilir su yönetimi için ulusal politikaları belirlemek ve kurumlar arası işbirliğini sağlamak, **bunun için gerekli bulunması halinde konu ile ilgili alt komisyonlar oluşturmak.**

b) Su yönetimine ilişkin olarak, kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan uygulamaları değerlendirerek uygulamada tespit edilen aksaklıkların giderilmesi için gerekli kararları almak ve ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmesini sağlamak,

c) Kurul kararlarının uygulama süreçlerini izlemek, değerlendirmek, **Havzalar arasında su aktarımı konusunda karar almayı herhangi bir Kurul'a bırakmak fevkalade riskli**

ve tehlikelidir. Örneğin Melen İçmesuyu havzalar arası su aktarımıdır, Seyhan'dan İmamoğlu Ovasını sulamak Seyhan'dan Ceyhan'a su aktarımıdır.]

- ç) Havzalar arasında su aktarımı konusunda karar almak,
(5) Kurulun çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Su Kaynaklarının Tahsisi, Su Tahsis Sicili, Belgeler, Havza Su Tahsis Heyeti ve Su Bilgi Sistemi

Havza su tahsis planları

MADDE 12- (1) Havza su tahsis planları; ~~yerüstü~~ yüzeysel sular ve yeraltı sularını müştereken değerlendirerek, su kullanım öncelikleri ve bütün ihtiyaçlar dikkate alınmak suretiyle havza veya alt havza ölçeğinde bakanlıkça yapılır veya yaptırılır.

(2) Hazırlanan havza su tahsis planı, havza su tahsis heyeti tarafından karara bağlanır. Havza su tahsis planı bakan tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

(3) Havza su tahsis planlarında, ihtiyaç duyulan değişiklikler, havza su tahsis heyetinin teklifi ile Bakanlıkça yapılır. [Tahsis Heyetine gerek yok. Su kaynağının kullanımını ve miktarlarını en iyi DSİ bilir. Başka havzaya aktarılacak fazla su var mı yok mu sorusuna DSİ'den başkası cevap veremez]

Su kaynaklarının tahsisi

MADDE 13- (1) Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler ve Türk vatandaşlarına yapılacak olan su tahsisleri, havza su tahsis planları esas alınarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.

(2) Tahsis edilen su kaynakları ve doğal mineralli sular için su tahsis belgesi verilir, Bu belge ücrete tabidir. Suyun tahsis belgesine uygun kullanımı esastır. Doğal mineralli sular dışında kalan münferit su tahsisi en fazla kırk dokuz yıla kadar yapılabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. [doğal mineralli su tahsis belgesi DSİ tarafından verilmesi uygun görünmüyor]

(3) Doğal mineralli sular dışında verilen su tahsis belgeleri hiçbir şekilde devredilemez. Ancak, mirasa ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla su tahsis belgesi yenilenebilir.

(4) Bakanlık tarafından belirlenen emniyetli yeraltı suyu işletme rezervinden daha fazla su tahsisi yapılamaz.

(5) Termal ve jeotermal suların yetkili idare tarafından yapılacak tahsis miktarları ile ilgili olarak bakanlıktan görüş alınır. [Jeotermal su ayrı bir konudur. Bu madde dışına çıkarılmalıdır. Jeotermal enerji üretiminde aksine, yeraltı su rezervine su enjekte edilmesi]

gerekir. Buna da yüzeysel su tahsisi gerekir. Termal ve jeotermal suların tahsisi ile DSI nin ilgisi olmamalı

(6) Tahsise konu su kaynağının ve doğal mineralli suların, tamamının veya bir kısmının korunan alanlar içerisinde kalması halinde koruma ile görevli idari birimlerin uygun görüşü alınır. Doğal mineralli sular burada yer almamalı.

(7) Su kaynaklarının ve doğal mineralli suların tahsis maksat ve şartları dışında kullanılması veya hiç kullanılmaması halinde verilen su tahsis belgesi iptal edilir. Münferit tahsislerin maksat ve şartlarında değişiklik yapmaya ve gerektiğinde, tahsis edilen su miktarını azaltıp çoğaltmaya veya su tahsisini kaldırmaya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkilidir. Tahsisin azaltılmasından veya tamamen kaldırılmasından dolayı tazminat talebinde bulunulamaz. Suyun nitelik, nicelik ve tahsis maksadı yönünden özelliğini olumsuz şekilde etkilemeyecek ilave kullanımlara izin verilebilir. Doğal mineralli sular burada yer almamalı.

["...tahsis edilen su miktarını azaltıp çoğaltmaya veya su tahsisini kaldırmaya DSI Genel Müdürlüğü yetkilidir. Tahsisin azaltılmasından veya tamamen kaldırılmasından dolayı tazminat talebinde bulunulamaz..." ibaresi hukukçular tarafından incelenmelidir. Ayrıca 18 Ağustos 2009 tarih ve 27323 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin" Madde 7 sinde "hidroelektrik santral projesi ile ilgili ilk Su Kullanım Anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren yirmi yıllık periyotlar sonunda, havzadaki hidrolojik veriler mevcut ve mutasavver projelerdeki değişiklikler ile ihtiyaçların güncelleştirilmesi yeni projelerin geliştirilmesi ve buna bağlı olarak önceden tespit edilmiş işletme planında DSI tarafından geçici ve sürekli olarak değişiklik yapma hakkı saklıdır. Hidroelektrik enerji üretim tesisinin bulunduğu havzada olabilecek içme ve kullanma suyu maksatlı taleplerin karşılanması amacıyla yirmi yıllık süre beklenmeden idarece uygun görülen talepler derhal karşılanır" ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden görüleceği gibi enerji projeleri için su kullanım hakkı anlaşması sırsında mevcut ve mutasavver projeler dışında sadece yeniden belirlenen içmesuyu projeleri için su tahsisinde azaltma yapılabilir. Sulama projeleri için azaltma olamaz. (Bu husus ileride "1000 günde 1000 gölet projeleri" için hukuki sorunlar doğurabilecektir). Yukarıdaki ifadelerden görüleceği gibi su kullanım hakkı anlaşması ile yapılan hidroelektrik santrallerde tazminat hakkı doğabilir.]

Havza su tahsis heyetinin kurulması, görev ve yetkileri

MADDE 14- (1) Havza su tahsis heyeti~~ni~~, tahsis ile ilgili kurum ve kuruluşların karar verme yetkisine sahip temsilcilerinden oluşur. Havza su tahsis heyetinin kuruluş ve çalışma usul ve esasları bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir. Havza Su Tahsis Kurulunun Başkanı DSI Genel Müdürü veya yetkilendireceği temsilcisidir.

[NOT: Madde 13'de "su kaynaklarının tahsisi DSI Genel Müdürlüğü tarafından yapılır" denilmektedir. Madde 14(1) buna göre düzenlenmelidir.]

(2) Havza su tahsis heyetinin görev ve yetkileri şunlardır; [Tahsis Heyetine gerek yok. Su kaynağının kullanımını ve miktarlarını en iyi DSI bilir. Başka havzaya aktarılacak fazla su var mı yok mu sorusuna DSI'den başkası cevap veremez]

a) Su kaynaklarının havza veya alt havzalar ölçeğinde havza su tahsis planını göz önünde bulundurarak karar almak ve alınan kararları bakanın onayına sunmak.

b) Su kullanım öncelikleri konusunda gelen değişiklik tekliflerini değerlendirerek karara bağlamak ve bu kararı bakanın onayına sunmak.

c) Kurak dönemlerde uygulanacak havza su paylaşım usulünü belirlemek. **[Böyle bir karar bir heyete bırakılmaz.]**

ç) Gerektiğinde alt heyetler oluşturmak.

(3) Heyetlerin sekretarya hizmetleri ~~bakanlık-DSİ Genel Müdürlüğü~~ tarafından yürütülür.

Su tahsis sicili

MADDE 15- (1) Su tahsis sicili, ~~Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü~~ DSİ tarafından tutulur.

(2) Su tahsis sicili alenidir ve kayıtların bilinmediği iddia edilemez. Su kaynaklarıyla ilgili idari karar ve işlemlerden doğan ihtilafların çözümlenmesinde bu sicildeki kayıt ve bilgiler esas alınır. **[Aleniyet için açıklama olmalı, web sitesi gibi]**

Su bilgi sistemi

MADDE 16- (1) Su kaynakları ve doğal mineralli sular ile ilgili her türlü bilginin toplanması ve izlenmesine yönelik olarak Bakanlıkça ulusal su bilgi sistemi oluşturulur ve güncellenir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce su ile ilgili oluşturulmuş sistemlerin su bilgi sistemine aktarımı sağlanır. **[Doğal mineralli sular bu kapsama girmemeli]**

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan suya ait bilgiler, talebi halinde bakanlığa bedelsiz olarak verilir.

(3) Bakanlıkça temin edilen bilgilerden stratejik önemi haiz olanların dışındakiler talep edilmesi halinde kamu kurum kuruluşlarına bedelsiz; diğer gerçek ve tüzel kişilere ise bakanlıkça her yıl belirlenecek bedeli karşılığında verilebilir. Bu bedel, bakanlık döner sermayesine gelir kaydedilir.

İrtifak ve kamulaştırma

MADDE 17- (1) Tahsis sahibinin, tahsis yapılan alanda, özel mülkiyete konu taşınmazın sahibi ile anlaşamaması halinde, idareye müracaat ederek kamulaştırma veya irtifak hakkı talebinde bulunabilir. Talep, idarece incelenip değerlendirildikten sonra uygun bulunması halinde kamu yararı kararı alınır, bedeli talep sahibince ödenmek üzere kamulaştırılarak idare adına tescil edilir. Tahsis sahibi ile özel mülkiyet sahibinin anlaşması halinde ise, tahsis sahibi tarafından bedeli ödenmek suretiyle taşınmaz idare adına tescil edilir.

(2) İrtifak ve kamulaştırma işlemleri, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yürütülür. Kamulaştırma ve irtifak hakkı tesisi için gerekli bilgi belge temini, plan yapımı ve diğer giderler tahsis sahibince ödenir.

(3) Faaliyetler devam ettiği sürece, su tahsis belgesi sahibi adına kamulaştırılan taşınmaz tahsis edilir.

(4) Kamulaştırılan taşınmazın, faaliyetler için lüzum kalmadığının idarece tespiti halinde idarece belirlenecek rayiç bedel üzerinden Kamulaştırma Kanununa göre işlem yapılır.

(5) Tahsisler ile ilgili tapu siciline konulan şerhler idarenin müracaatı üzerine ayrıca mahkeme kararına gerek kalmadan silinir.

(6) Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufunda olan yerlerde yapılan faaliyetler için bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra bu kanun hükümleri uygulanır. Bu yerlerin, faaliyet süresince Maliye Bakanlığı tarafından su tahsis belgesi sahibine tahsisi yapılır.

(7) Mera veya orman arazisi olması durumunda bu yerler için, ilgili mevzuatı gereği ödenmesi gereken tüm masraflar tahsis sahibi tarafından ödenir.

Rehin, haciz ve ihtiyati tedbir

MADDE 18– Tahsise konu su kaynağı hiçbir şekilde haczedilemez, rehnedilemez ve üzerine tedbir konulamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Koordinasyon, Sorumluluk, Ücretlendirme, Yasak Fiiller, Cezalar ve Diğer Hükümler

Koordinasyon

MADDE 19- (1) Su kaynakları ve doğal mineralli suların yönetimi ile ilgili olarak; kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri arasındaki koordinasyon merkezde ve havzalarda bakanlık tarafından sağlanır. **[Doğal mineralli sular burada yer almamalı]**

Sınır oluşturan sular veya ülkeler arasındaki müşterek projeler

MADDE 20- (1) Sınır oluşturan su kaynakları ile ilgili veya ülkeler arasındaki müşterek projelerde; su kalitesi, hidrolojik, hidrometrik, hidrojeolojik, jeolojik, sondaj, harita alma, veri toplama niteliğinde her türlü inceleme, teknik görüşme ve anlaşmalar için, izin ve karar verilmesine Dışişleri Bakanlığının uygun görüşüyle bakanlık yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 21- (1) Kanunla su kaynakları ve doğal mineralli sular ile ilgili herhangi bir konuda yetkili kılınmış bulunan merkezi ve mahalli idareler, kuruluş kanunlarının belirttiği konu ve sınırlar içerisindeki görev ve yetkileri bakımından, bu Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde yetkili idare sayılır.

(2) Yetkili idarelerin su kaynakları ve doğal mineralli sular üzerindeki inceleme, planlama, inşaat ve işletme faaliyetlerinden kaynaklanan taşkın, heyelan ve benzeri durumlar sebebiyle doğacak her türlü zarardan bu işlerin her safhasındaki görevlerine bağlı olarak, bu idareler ayrı ayrı sorumludurlar. **[Açık değil. Sorumluluk derecesi nedir? Zararları kim tazmin edecek?]**

Ücretlendirme

MADDE 22- (1) Bu Kanununun 13 üncü maddesi gereğince, kendisine DSİ tarafından su tahsis belgesi düzenlenmek suretiyle su tahsis edilenlerden, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde ve tahsis edilen suyun metreküpü üzerinden yönetim hizmetleri ücreti alınır.

(2) Tahsis edilen sulardan, su tahsis belgesinde belirtilen miktar su esas alınarak yıllık ücret alınır. Yönetim hizmetleri ücreti, Orman ve Su İşleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılarak en geç o yılın Ekim ayı içinde ilan olunur. Kararlaştırılan su ücreti, izleyen yılın başından itibaren yürürlüğe girer. **[Tahsis edilen miktarın ücreti alındığı halde, kuraklıktan dolayı su verilemezse ücret iadesi olacak mı?]**

(3) Sular; kullanma maksadı, ekonomik, sosyal ve mahalli şartlar göz önüne alınarak farklı ücretlendirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(4) **Mer-i-Yürürlükteki** mevzuata **istinadengöre** ilgili idareler tarafından bedelleri alınan kaynak, menba, şişeleme suyu, doğal mineralli sular haricindeki ticari maksatla kullanılan sulardan metreküp başına tahsil edilen bedel, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü merkez muhasebe müdürlüğü bünyesinde açılacak özel hesaba öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen tutarlara ilişkin ilgili yılın Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün (B) işaretili cetvelinde öz gelir öngörülür ve gelir gerçekleşmesine bağlı olarak öz gelir olarak kaydedilir.

(5) Su ücretleri, DSİ tarafından genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

(6) Su kaynaklarının verimli kullanımını ve korunması için yapılan hizmet, yatırım ve diğer masrafların bedeli, kullanıcı veya faydalanıcı**lardandan**, tam maliyet prensibi esas alınarak, hizmet ve yatırımı yapan idarelerce tahsil edilir.

(7) Su kütlelerine, deşarj standartlarına uygun olarak arttırılmış atık su deşarj ederek kirlilik yükü ilave edenlerden kirlilik yükü oranında ilgili idarelerce ücret alınır. Kirletme ücretleri ile ilgili usul ve esaslar bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

(8) Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilen su ve kullanılmış suları uzaklaştırma bedelinin yüzde biri, katkı payı olarak tahsil edilir. Tahsil edilen bu tutarlar, ilgililerce en geç ertesi ayın onbeşine kadar Bakanlığın ilgili mal saymanlıkları hesaplarına aktarılır ve bütçeye su koruma çalışmalarında kullanılmak üzere ilave gelir kaydedilir.

(9) 3096 ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamındaki su kullanımları Su Kullanım Anlaşması Yönetmeliği'nde belirtilenler ücretler dışında ayrıca ücrete tabi tutulmaz.

Yasak fiiller

MADDE 23- (1) Aşağıdaki fiillerin yapılması yasaktır:

- Su yapılarına zarar vermek,
- Nehir yatakları ve taşkın sahalarından, göl ve kıyı suyu tabanlarından izinsiz kum, çakıl malzemesi çıkarmak,
- Dere yataklarında veya taşkın **sahası olarak ilan edilen alanlarda sahalarda** imar düzenlemesi yapmak, yapı izni vermek ve yapı yapmak,
- Mevsimlik akışlı olsa dahi, dere yataklarını ve taşkın sahalarını izinsiz kapatmak, üzerine yapı yapmak veya tarla haline dönüştürmek, **bu durumun oluşmasına izin vermek**,
- Su ekosistemlerine zarar vermek,

- e) Su kaynakları ve doğal mineralli sular ile ilgili her türlü inceleme, proje, sondaj ve inşaaata ilişkin çalışmaları izinsiz yapmak,
- f) Yeraltı sularına izinsiz olarak doğrudan veya dolaylı besleme yapmak,
- g) Su tahsis belgesi olmadan veya tahsis edilen miktarın üstünde veya yeraltı suyu kütlesinin dengesini olumsuz etkileyecek şekilde su kullanmak yahut kullanılmasına yol açmak,
- ğ) Su kaynaklarını ve doğal mineralli suları, su tahsis belgesine aykırı şekilde kullanmak. **[doğal mineralli sular ifadesi çıkarılmalı]**
- h) Su kaynaklarına ve doğal mineralli sulara izinsiz olarak veya deşarj standartlarının üzerinde atık su deşarj etmek, her türlü kirletici madde atmak veya boşaltmak,
- ı) Alıcı ortamın çevresel hedeflerini bozacak şekilde her türlü atık ve artığı boşaltmak, boşaltılmasına yol açmak,
- i) Su kaynağına ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen şartlar**da dışında** kontrolsüz zirai mücadele ilaçları ve gübre kullanmak,
- j) Su kaynaklarına Bakanlığın izni olmadan balıklandırma ve bitki ekimi yapmak,
- k) Projeleri, tahsis belgesine uygun yürütmemek,
- l) DSİ'nin izni olmadan drenaj kanallarına arıtılmış dahi olsa su deşarj etmek,
- m) Bakanlıkça istenen su ile alakalı bilgi ve belgeleri vermemek,

yasaktır.

[TCK tarafından yapılacak köprülerin debuşesi (köprü ve menfezlerde suyun geçişine ayrılan kesit) için DSİ'den bilgi almadan inşaat yapılmaması gerekir. Bu konu da yukarda yer almalı.]

Ceza hükümleri

MADDE 24- (1) Su tahsis belgesi olmadığı halde su kaynaklarından ve doğal mineralli suların ticari maksatla su kullananlar, 50.000 TL idari para cezası ile cezalandırılırlar ve su kullanımından men edilirler. 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(2) Su tahsis belgesinde belirtilen tahsis miktarından daha fazla su kullananlar metreküp başına 5 TL idari para cezası ile cezalandırılırlar. Bu fiilin hassas veya korunan alanlarda gerçekleşmesi durumunda ceza metreküp başına 10 TL olarak uygulanır.

(3) Tahsis sahibinin, **su tahsisinin maksadı dışında kullanıldığı tahsis maksadı dışındaki konularda faaliyette bulunulduğu** tespit edilirse, su tahsis belgesi iptal edilir.

(4) Tahsis ölçüm sistemini bozanlar 10.000 TL idari para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca ölçüm sistemine vermiş olduğu zarar tazmin ettirilir. Suyu izinsiz kullandığının tespit edilmesi halinde geçmişte kullandığı en yüksek aylık su bedeli dikkate alınarak kullandığı suyun bedeli tahsil edilir.

(5) Su kaynağının ve kıyı sularının kalitesini olumsuz yönde değişmesine faaliyetleriyle sebep olan gerçek kişilere 5.000 Türk Lirası; özel hukuk ve kamu hukuku tüzel

kişilerine 90.000 Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Anılan fiilin korunan alanlarda gerçekleşmesi halinde anılan ceza iki katı oranında artırılarak uygulanır. **[Suyu tehlikeli bir şekilde kirlettiği halde ceza vermeye razı işletme ne olacak? DSI istediği halde bir işletmeyi kapatmaya Vali'nin yanaşmadığı durumlar var.]**

(6) Bu Kanunun 10'uncu maddesinde öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere 6.000 Türk Lirası idarî para cezası uygulanır.

(7) Akar ve kuru dere yataklarında su yapılarına zarar verenlere, izinsiz malzeme alanlara ve bu alanlara yapı yapan gerçek kişilere 1.500 Türk Lirası, özel hukuk ve kamu hukuku tüzel kişilerine 25.000 Türk Lirası idarî para cezası uygulanır. Ayrıca izinsiz yapılan müdahaleler bedeli yapan tarafından ödenmek üzere kaldırılır.

(8) Kaynak suları, ve doğal mineralli suların nitelik ve nicelik bakımından bozulmasına sebep olan gerçek kişilere 5.000 Türk Lirası, tüzel kişilere 50.000 Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Anılan fiilin korunan alanlarda gerçekleşmesi halinde anılan ceza iki katı oranında artırılarak uygulanır.

(9) Verilen idari para cezalarına ilişkin kararlar ilgili kurum tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı başvuru, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları genel hükümlere göre tahsil olunur.

(10) Bu Kanunda belirtilen idarî para cezaları, bu cezaların verilmesini gerektiren fiillerin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarında iki kat artırılarak verilir. Yukarıda belirtilen idari ceza miktarları 2012 yılı sonu değerleridir, bu değerler uygulama tarihi itibarıyla TEFE(TÜFE veya başka) katsayısı ile artırılarak uygulanır.

Açıklama [d1]: Belki ayrı bir kanunda idari para cezalarının uygulanması ile ilgili açıklama vardır, bu halde ilgili kanuna gönderme yazılmalı.

İdari para cezalarında yetki

MADDE 25- (1) Bu Kanunda öngörülen idarî para cezalarını verme yetkisi bakanlığa aittir. Bu yetki 10 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından da kullanılır.

(2) Bu Kanun uyarınca denetim yetkisini kullanan kurum, kuruluş ve merciler tarafından verilen idarî para cezalarının yüzde ellisi, bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamaları karşılamak ve su yönetimi hizmetlerinde kullanılmak üzere bu kurumların bütçesine gelir kaydedilir, yüzde ellisi ise genel bütçeye gelir kaydedilir.

(3) Bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamaları karşılamak ve su kaynakları yönetimi hizmetlerinde kullanılmak üzere, bakanlık bütçesine, genel bütçeye ilave gelir kaydedilecek idarî para cezaları karşılığı gerekli ödenek konur.

Diğer kanunlarda yazılı cezalar

MADDE 26- (1) Bu Kanunda yazılı fiiller hakkında verilecek idari nitelikteki para cezaları, bu fiiller için diğer kanunlarda yazılı idari para cezası haricindeki cezaların uygulanmasına engel olmaz.

(2) Bu Kanunda bulunan ve idari para cezası verilmesini gerektiren fiiller hakkında diğer kanunlarda da idari para cezasına hükmedilmişse bu cezalardan daha ağır olanı uygulanır.

Adli nitelikteki cezalar

MADDE 27 – (1) Bu Kanunun 10’uncu maddesinde öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğüne aykırı olarak yanlış ve yanıltıcı bilgi verenler, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyenler ve kullananlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 28- (1) Bu Kanun uyarınca hazırlanacak yönetmelikler yetkili idare tarafından en fazla ~~iki yıl~~bir yıl içerisinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Kaldırılan ve değiştirilen hükümler

MADDE 29- (1) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 718 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki “ve kaynaklar da” ibaresi madde metninden çıkarılmış; aynı Kanunun 756 ncı maddesinin başlığı “Yeraltı suları” olarak değiştirilerek birinci ve ikinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 9/5/1985 tarihli ve 3202 sayılı Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanunun 40 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 40- Köy ve bağlı yerleşme birimleri ile askeri garnizonlara içme ve kullanma suyu temini amacıyla açılacak kuyular için DSİ’den belge alınır.”

(3) 04/07/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin su ve atıksu yönetimi ile kıyı suları dahil olmak üzere yüzeysel ve yeraltı su kaynakları hakkındaki hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır. [Bu madde yorum gerektirir. Çevresel Etki Değerlendirmesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılıyor.]

(4) 11/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. [Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevlerinin devri ne derecede doğru? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı buna göre kadrolarını kurmuş durumda, DSİ’nin ise böyle bir kadrosu yok. İki Bakanlığın görevleri birbirine karıştırılmış oluyor.]

“h) Ülkenin denizlerinin kirlenmeye karşı korunması esastır. Su yönetimi ile kıyı suları dahil olmak üzere yüzeysel ve yeraltı su kaynakları ile ilgili politikaların oluşturulması planların yapılması ve koordinasyonunun sağlanması Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın sorumluluğundadır. [Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevlerinin devri ne derecede doğru? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı buna göre kadrolarını kurmuş durumda, DSİ’nin ise böyle bir kadrosu yok. İki Bakanlığın görevleri birbirine karıştırılmış oluyor.]

Denizlerde yapılacak balık çiftlikleri, hassas alan niteliğindeki kapalı koy ve körfezler ile doğal ve arkeolojik sit alanlarında kurulamaz.

Alıcı su ortamlarına atıksu deşarjlarına ilişkin usûl ve esaslar Orman ve Su İşleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

(5) Çevre Kanunu’na aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ek Madde 10- Su ve atıksu yönetimi ve kıyı suları dahil olmak üzere yüzeysel ve yeraltı su kaynakları hakkındaki hükümleri ile ölçüm, izleme, denetime ve yaptırıma ilişkin hükümleri Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülür.”

Diğer kanunların uygulanması

MADDE 30- (1) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan su tahsislerine ve verilmiş olan su kullanım izinlerine bu Kanun hükümleri uygulanır. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış su tahsislerinde ve verilmiş olan su kullanım izinlerinde tahsis ve izin süresinin hesabında tahsisin yapıldığı tarih esas alınır. **[Su kullanım anlaşmalarında “Müktesep Hak” sorunu olur.]**

[Bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren çıkarılacak yönetmelikler doğrultusunda tahsis sahipleri vecibelerini yeni su kanununa göre düzenlemelidir.]

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılmış olan tahsise ve izne ilişkin tüm bilgi ve belgeler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce hangi adla olursa olsun su kaynağına, ilişkin olarak verilmiş olan su kullanım izni ile su tahsisi ve benzerleri, tahsis şartları ve tahsis maksadına dair esaslar dışında kazanılmış hak oluşturmaz. Ancak doğal mineralli sulara ilişkin olarak verilmiş olan arama ve işletme ruhsatları hakkında 3/6/2007 tarihli 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu uygulanmaya devam olunur. **[Membadaki yeni planlanan projelerin mansaptaki HES enerji üretimine yapacağı etkiler, imtiyaz sahibi şirketler ile Devlet arasında büyük ihtilafa neden olacak. Bu konunun çözüme kavuşturulması gerek.]**

[Burada belirtilen 3/6/2007 tarihli 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu’nun uygulanmaya devam edileceği hususu yukarıda çeşitli maddelerdeki “doğal mineralli sular”ın madde kapsamlarından çıkarılması gerektiğini gösteriyor.]

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL DEĞERLENDİRMELER VE ÖNERİLER:

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı halen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevleri kapsamına giren atık su çevresel şartların düzenlenmesi gibi birçok görevi Su Kanunu ile kendi görevleri arasına almak istemektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, görevlerine uygun Genel Müdürlük ve İl Müdürlüklerini kurmuş bulunmaktadır. Bu nedenle Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevlerinin devri bir kaos yaratabilir.**
- 2) Aynı şekilde jeotermal sular ve doğal mineralli sularla ilgili hususlar da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri içinde olmalıdır.**
- 3) Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile DSİ Genel Müdürlüğü görevlerinin dağılımı Su Kanununa göre çıkarılacak yönetmeliklerle kesinlikle belirlenmelidir.**
- 4) Dere yataklarına, taşkın sahası olarak ilen edilen alanlardaki suyun akışını engelleyen kaçak yapıların kaldırılması hususu bu vasa düzenleme içinde yer almalıdır.**
- 5) Cezalarla ilgili hükümlerin hukukçular tarafından kaleme alınması ve bu ifadelerin hukuki dille yazılması doğru olacaktır.**
- 6) Su kaynaklarının geliştirilmesi, işletilmesi 6200 sayılı yasa ile DSİ'ye verilmiştir. Ayrıca 1053 sayılı (İçmesuyu Kanunu), 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu), 4373 sayılı Taşkın Sularına ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu), 167 sayılı (YAS Kanunu), 5346 sayılı (Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Kanunu) kanunlarla da bu kanunlar kapsamına giren konularda DSİ görevlendirilmiştir. Hazırlanan bu taslak Su Kanunu ile DSİ'ye verilen bazı yetkilerin Bakanlıklara veya diğer kurumlara aktarılabilceği görülmektedir. Bu durumda yukarıda adı geçen kanunların da gözden geçirilmesi ve tadil edilmesi gerekebilecektir.**
- 7) Belediyelerle ilgili yeni düzenlemelere ilişkin taslak çalışmalar yürütülüyor. Görev alanları çok genişletilecek. Birçok köy-belde-kasaba-ilçe Büyükşehir belediyelerinin içine katılacak. Bu durumda su kaynaklarının kullanımında belediyeler çok yetkili bir duruma gelebilecekler. Bu durumun havza planlarının oluşturulmasına ve suyun kullanım bütünlüğüne ne gibi zararlar ve güçlükler getirebileceği değerlendirilmelidir.**

8) Konular daha anlaşılır şekilde ifade edilmelidir. Bunun için bu Kanun Taslağı oluşturulacak bir heyet tarafından tekrar ele alınmalıdır. Tanımlamalar uluslararası standartlara uygun olmalıdır.